

တရုတ်-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံလူငယ်များ အတူတကွ သီဆိုကခုန်ကြ

တရုတ်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် နယ်မြေချင်းဆက်စပ်နေပြီး အပြန်အလှန် ရင်းနှီးချစ်ခင်ကြပါသည်။ မကြာမီက တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန် ပြည်နယ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် (၁၂)ကြိမ်မြောက် လန်ချန်း-မဲခေါင် မြစ်ဝှမ်းဒေသနိုင်ငံများ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာပွဲတော်တွင် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာ နိုင်ငံတို့မှ လူငယ်အကအနုပညာရှင်များသည် အကဖြင့် မိတ်ဖွဲ့ခဲ့ကြပြီး မိမိနိုင်ငံ၏ ရှည်လျားကာ တောက်ပသော သမိုင်းယဉ်ကျေးမှုတို့ကို တေးဂီတ၏ သံစဉ်နှင့် လှပသော ကကွက်များဖြင့် လွန်စွာသိမ်မွေ့စွာ ဖော်ပြတင်ဆက်ခြင်းဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၏ နှလုံးသားများကို ပိုမိုနီးစပ်စေခဲ့ပါသည်။

“ဦးရှားပါးလော်” ယူနန်ဟု ဆိုတိုက်ပေသည်

ညအမှောင် အောက်တွင် ရှင်းလင်းပြတီးသော ကျန်းဟား တေးတစ်ပုဒ် ရုတ်တရက် ပျံ့လွင့်လာ ပါသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်း ဖွား “ကျန်းဟား”အဆိုရှင် ကောင်း ချိန်ဟွာသည် လက်တွဲဖော်နှင့်အတူ တရုတ်နိုင်ငံ တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်းသား ဒဏ္ဍာရီမော်ကွန်းကဗျာ “ဦးရှားပါး လော်”ထဲမှ ဦးရှားနှင့် ပါးလော်တို့ သစ်တောထဲတွင် မေတ္တာယှက်ခဲ့ သည့် စိတ်ကူးယဉ်ဆန်ပုံပြင်ကို ဖော် ပြေလျက် ပရိသတ်များကို လွန်စွာ ရှေးကျသော တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်းသား ကမ္ဘာလောကထဲသို့ ခေါ်ဆောင်သွား ပါသည်။

“ကျန်းဟား”ဆိုသည်မှာ တိုင် (ရှမ်း)တိုင်းရင်းသားအဆိုရှင်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများအကြား လွန်စွာခေတ်စား သည့် ဖော်ပြရေးအနုပညာပုံစံတစ် မျိုး ဖြစ်သည်။ တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်း သား ကျန်းဟားဇာတ်သဘင်သည် တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်းသား ကျန်းဟား

သံချပ်ပေါ် အခြေခံပြီး ဖြစ်ပေါ်လာ သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးဇာတ် သဘင် အမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်းသား ကဗျာရှည်၊ အက၊ တေးဂီတ၊ ဘာသာစကား စသည့်ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းခြင်းရာ များ ပါဝင်သည်။ “ဦးရှားပါးလော်က တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်းသား ရှေးဒဏ္ဍာရီ၊ ရိုးရာပုံပြင်၊ တေးကဗျာတွေကို စုစည်း ထားရုံသာမက ရှေးခေတ်တိုင်(ရှမ်း) တိုင်းရင်းသား လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ ဘဝနေထိုင်မှုပုံရိပ်တွေ ကိုလည်း ပြသထားပါတယ်” ကောင်း ချိန်ဟွာက တင်ဆက်ချိန်တွင် သရုပ် ဆောင်များသည် သီဆိုခြင်း၊ သရုပ် ဆောင်ခြင်းဆိုသည့် တင်ဆက်မှုနည်း လမ်းများကို အရပ်ဘက်တေးဂီတ ဖြင့် ပေါင်းစပ်ထားပြီး တိုင်(ရှမ်း) တိုင်းရင်းသား ကျန်းဟား၏ ရိုးရာ သီဆိုနည်းကို ထိန်းသိမ်းထားရာမက အသစ်ဖန်တီးထားသော ဇာတ်အမျိုး အမည်များကို စူးစမ်းရှာဖွေကာ နည်း လမ်းသစ်များဖန်တီးထားပါသည်ဟု မိတ်ဆက်ပြောပြသည်။

“ ‘ဦးရှားပါးလော်’တင်ဆက် ထားတဲ့ပုံပြင်က ယူနန်ပြည်နယ်အထူး ဝိသေသ အင်မတန်ထင်ရှားပါတယ်” ကောင်းချိန်ဟွာက “ဒီပုံပြင်က တိုင် (ရှမ်း)တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတွေက ငြိမ်း ချမ်းမှုကို ခင်မင်ရိုသေခြင်း၊ သာယာ ချမ်းမြေ့မှုကို လိုလားခြင်း၊ သဘာဝကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းဆိုတဲ့ တိုင်းရင်းသား

စရိုက်လက္ခဏာကို တင်ဆက်ထားပြီး ယူနန်ပြည်နယ် တိုင်းရင်းသားအသီး သီးတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ကြွယ်ဝမှုများပြား မှုကိုလည်း ပေါ်လွင်စေပါတယ်”ဟု ပြောပြသည်။ တေးသံသာအတွင်း ပရိသတ်များသည် ယူနန်ပြည်နယ်၏ စိမ်းလန်းတောတောင်များ၊ တိုင်းရင်း သားဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ရှည်လျား လှသော သမိုင်းကြောင်းများကို မြင် တွေ့နေရသည့်အလား ခံစားရစေ သည်။

“အခြားနိုင်ငံက အကအဖွဲ့ တွေနဲ့ ဆွေးနွေးဖလှယ်ချိန်မှာ ယဉ် ကျေးမှုရဲ့ အသွင်များပြားမှုနဲ့ တူညီမှု တွေကို ကျွန်တော်လေးနက်စွာ ခံစား လိုက်ရပါတယ်။” ကောင်းချိန်ဟွာက “အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးဖလှယ်မှီ ငြိမ်းချိန်မှာ တိုင်(ရှမ်း)တိုင်းရင်းသား ကျန်းဟားဇာတ်ကို ဗဟိုပြုပြီး ယူနန် ပြည်နယ် တိုင်းရင်းသားအသီးသီးတို့ ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပုံပြင်တွေကို ကမ္ဘာက ကြားသိအောင် ကြိုးစားပြောပြသွား နိုင်ဖို့ မျှော်လင့်ပါတယ်”ဟု ဆိုခဲ့သည်။

သမိုင်း၏ ခမ်းနားမှုကို တင်ဆက်ကပြခြင်း

ငြိမ့်ညောင်းသော တစ်ပတ် လှည့်မှု၊ သွက်လက်သော ခုန်ပျံမှု တို့ဖြင့် လက်ချောင်းလေးများသည် လေထုကို အသာအယာ ထိတွေ့ လိုက်သည်မှာ အချိန်တို့၏ စောင်း ကြိုးကို တီးခတ်လိုက်သည့်အလား ပါပဲ။ အခမ်းအနားတွင် မြန်မာနိုင်ငံ မှ အကပညာရှင်များသည် ရှေးနံရံ ဆေးရေးပန်းချီများထဲမှ ထွက်ပေါ် လာသည့် သရုပ်သဏ္ဌာန်များအလား လှုပ်ရှားမှုတိုင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ မတူညီသော ခေတ်ကာလတို့၏ သမိုင်းပုံပြင်များကို ပြောပြနေသည့် အလား ထင်မှတ်ရသည်။

“ကျွန်မတို့ ဒီတစ်ခေါက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ ခေတ်သုံးခေတ်ကို ဖော်ညွှန်းတဲ့ အကကို တင်ဆက် သွားမှာပါ။ အဲဒီထဲက ပုဂံအကက တော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကိုယ်စားအပြု နိုင်ဆုံးသော ရိုးရာအကဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ကကွက်နဲ့ ဝတ်စုံတွေကတော့ ပုဂံဘုရားပုထိုးတွေရဲ့ နံရံဆေးရေး ပန်းချီတွေထဲက လာတာဖြစ်ပါတယ်။” အကပညာရှင် မဇင်မာသင်းက ပုဂံ အက၏ အဆောင်အယောင်များ သည် နံရံဆေးရေးပန်းချီများထဲမှ

နတ်ဂုဏ်တို့၏ အမွှေးအတောင်များ အတိုင်း ပေါ့ပါးလှပါသည်ဟု မိတ် ဆက်ပြောပြသည်။ “ဒီအဆောင် အယောင်တွေက ကျွန်မတို့ကို သရုပ် သဏ္ဌာန်ပေါ်အောင် တင်ဆက်နိုင်ဖို့ မြန်မာ့သမိုင်းနဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပြောင်းလဲ လာပုံတွေကို ပြောပြပေးနိုင်ဖို့ ပိုပြီး တော့ ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်”

ငယ်စဉ်ကတည်းက အကကို ဝါသနာပါ မြတ်နိုးခဲ့သော မဇင်မာ သင်းသည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ပထမဆုံး အကြိမ် လာရောက်ခြင်းမဟုတ်ပါ။ “တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူဘဝက ရှင်းကျန်းဝီဂီကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ ငွေလူမချီမြို့မှာ အချိန်လေးရက် တာ ယဉ်ကျေးမှုဆွေးနွေးဖလှယ်မှုမှာ ကံကောင်းစွာနဲ့ ပါဝင်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီကာလအတွင်း ဖော်ပြမှုတွေ မှာ တရုတ်ယဉ်ကျေးမှုအပေါ် ပိုမို နက်ရှိုင်းတဲ့ နားလည်မှုတွေ ရရှိခဲ့ပါ တယ်။” မဇင်မာသင်းသည် ဖော်ပြ မှုအကြိမ်တိုင်း၏အရေးပါမှုကို လွန်စွာ နားလည်ပြီး အကဖော်ပြမှုမှတစ်

ဆင့် မြန်မာယဉ်ကျေးမှု၏ အသွင် သဏ္ဌာန်များပြားမှုနှင့် ကြွယ်ဝမှုတို့ကို တင်ဆက်ပြသနိုင်ရန် သူမက မျှော် လင့်ထားပါသည်။

တေးသံသာပျံ့လွင့်လာသည် နှင့် မဇင်မာသင်း၏ ကကွက်များ သည် ပွင့်လန်းလာသည့် ပန်းတစ်ပွင့် ပမာ ပရိသတ်များကို အကဖော်ပြ မှု ခံစားကြည့်ရှုနေသည့်တစ်ချိန်တည်း တွင် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ သာယာလှပ မှုအပေါ် လိုလားမှုနှင့် ရိုးရာယဉ် ကျေးမှုအပေါ် မြတ်နိုးမှုတို့ကိုလည်း ခံစားသိရှိစေခဲ့ပါသည်။ “ဒီလိုမျိုး လှုပ်ရှားမှုတွေကနေတစ်ဆင့် ကျွန်မ တို့က တခြားနိုင်ငံတွေကို မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာကို မိတ်ဆက် ပေးနိုင်တဲ့တစ်ချိန်တည်းမှာ တခြား နိုင်ငံတွေရဲ့ ရိုးရာအနုပညာတွေ ထဲကနေ အကြံဉာဏ်ကောင်းတွေ ရရှိနိုင်ပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ အနုပညာ ဖန်တီးမှုအတွက်လည်း ပိုမိုများပြား တဲ့ ဖြစ်နိုင်ခြေတွေ ရှိလာစေပါတယ်။” သတင်းထောက်-လျိုဇီယွီ ရှူးဝင်

ဗဟုသုတ ။ ။

ယခုအကြိမ် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာပွဲတော်သည် တရုတ်၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ဗီယက်နမ်စသည့် နိုင်ငံခြောက်နိုင်ငံများမှ အနုပညာလက်ရာကောင်းများကို ဒေသတွင်းယဉ်ကျေးမှု တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခေတ်ပေါ်ယဉ်ကျေးမှုတို့ဖြင့် ပြီးပြည့်စုံစွာပေါင်းစပ် ကာ မတူညီသော ယဉ်ကျေးမှုများ ပေါင်းစပ်ဆက်သွယ်၍ လန်ချန်း-မဲခေါင် မြစ်ဝှမ်းဒေသ နယ်မြေချင်း ဆက်စပ်၊ နှလုံးသားချင်းနီးစပ်သည့် သဘာဝတရား တေးတစ်ပုဒ်ကို တီးခတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

